

Az élelmiszerrendszerek kihívásai

Az élelmezésbiztonság és az élelmezés-integritás jelentése:

Az 1996-os World Food Summit (WFS) (világélelmezési csúcstalálkozón) célul tűzték ki az éhezés felszámolását minden országban, azzal a közvetlen céllal, hogy az alultáplált emberek számát legkésőbb 2015-ig a jelenlegi szint felére csökkentsék. A nemzetközi közösség elfogadta ezt az átfogó célt, és az élelmezésbiztonságra törekedett.

Az élelmezésbiztonság akkor áll fenn, ha minden embernek mindenkor fizikai és gazdasági hozzáférése van elegendő, biztonságos és tápláló élelmiszerhez, amely megfelel az étkezési preferenciáinak és táplálkozási igényeinek az aktív és egészséges életért.

A közelmúltban az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), egy olyan nemzetközi szervezet, amely a közös kihívásokkal való szembenézés érdekében összefogja tagállamait, kidolgozta az Agenda 2030-at a fenntartható fejlődésről (Agenda for Sustainable Development). Ez az agenda 17 fenntartható fejlődési célt (SDG-k) fogalmazott meg, amelyek megvalósítása mellett valamennyi tagállam elkötelezte magát. Az élelmezési rendszer számos fenntartható fejlődési cél középpontjában áll. Az ENSZ fenntartható fejlődési céljai közül a második: Nincs éhínség – az éhezés teljes felszámolása, az élelmezésbiztonság és a jobb táplálkozás elérése, valamint a fenntartható mezőgazdaság előmozdítása.

Most, 2020-ban arra törekszünk, hogy olyan globális élelmiszerrendszert hozzunk létre, amely nemcsak biztonságos, hozzáférhető és tápláló, de hiteles, fenntartható és etikus is az élelmiszerünk. Ennek szellemében Christopher Elliott professzor a belfasti Queens Egyetemről az élelmiszerbiztonság 1996-os meghatározását vette alapul, és hozzáigazította ahhoz, amire szerinte a jövőben koncentrálnunk kell:

Élelmezés-integritás akkor létezik, ha minden ember, minden időben, biztonságos, hiteles és tápláló élelmiszerekhez juthat hozzá. Az élelmiszerek előállításához használt rendszerek fenntarthatóak, etikusak, tisztelőben tartják a környezetet és védik a dolgozók emberi jogait.

Az élelmezési rendszer azonban számos kihívással küzd, és a globális élelmiszer- és mezőgazdasági rendszerben mélyreható változásra lesz szükség, ha 2030-ra el akarjuk érni ezt a célt. (A nehézségeket lásd a handout részben)

Handout¹

¹ [A handout e cikk alapján készült](#)

1. csoport:

Kihívás: növekvő népesség

A növekvő népesség táplálása és az élelmezésbiztonság elérése a következő három évtized egyik legjelentősebb kihívása a népesség várhatóan gyors növekedése miatt. 2050-re a globális élelmezési rendszereknek több mint 9 milliárd embert kell biztonságosan, etikusan és fenntartható módon táplálniuk és ellátniuk. A javaslat szerint 2050-re a globális élelmiszertermelésnek 50%-kal kell növekednie ahhoz, hogy ezt a növekvő népességet táplálni lehessen. Ennek eredményeképpen naponta 219 000 emberrel több embert kell majd etetni, és a következő 50 évben több élelmiszert kell majd előállítanunk, mint korábban bármikor. Fontos, hogy ezt a növekedést felelősségteljesen, környezetünk és természeti erőforrásaink jövőjének veszélyeztetése nélkül valósítsuk meg.

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerrendszer előtt álló kihívások óriásiak. Ahol azonban kihívások vannak, ott lehetőségek is. Az ipar, a kormányzat, a tudományos élet és a fogyasztók mostani intézkedései befolyásolni fogják az élelmiszerrendszer integritását a jövő generációi számára. A tudománynak és a technológiának különösen a nem fenntartható élelmiszer-előállítási módszerek helyettesítésére, az élelmiszerek minőségének, biztonságának és eredetiségének biztosítására, valamint a fogyasztók és az élelmiszerrendszer összekapcsolására szolgáló új megoldások kidolgozásában van szerepe.

- Hogyan érinti a te országot ez a kihívás?
 - Milyen megoldások vannak erre a kihívásra?
 - Milyen munkahelyek segíthetnek megoldani ezt a kihívást? (nézd meg az élelmiszeripari szakmák listáját, de online is végezhetsz kutatást)
 - Melyik állás érdekelne téged és miért?
-

2. csoport

Kihívás: verseny az erőforrásokért

Az élelmiszertermeléshez szükséges földterületekért, vízért és energiáért folytatott növekvő verseny, és a földterület, a víz és az energia szűkössége, valamint a vadon élő halállomány túlzott kiaknázása hatással lesz az élelmiszertermelésre való képességünkre. Jelenleg a világ népességének egyharmada olyan országokban él, ahol nincs elegendő víz, vagy annak minősége nem megfelelő. Becslések szerint 2050-re 220%-kal több vízre és 43%-kal több termőföldre lesz szükség az élelmiszerigény kielégítéséhez, ha a jelenlegi táplálkozási trendek folytatódnak. Ezzel párhuzamosan sürgősen csökkenteni kell a mezőgazdaság és az élelmiszertermelés környezetre gyakorolt negatív hatásait. Például kivágják az erdőket, hogy helyet csináljanak a mezőgazdasági területek számára, ami tönkreteszi az ökoszisztémákat, csökkenti a biológiai sokféleséget, növeli az üvegházhatású gázokat és a globális felmelegedést.

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerrendszer előtt álló kihívások óriásiak. Ahol azonban kihívások vannak, ott lehetőségek is. Az ipar, a kormányzat, a tudományos élet és a fogyasztók mostani intézkedései befolyásolni fogják az élelmiszerrendszer integritását a jövő generációi számára. A tudománynak és a technológiának különösen a nem fenntartható élelmiszer-előállítási módszerek helyettesítésére, az élelmiszerek minőségének, biztonságának és eredetiségének biztosítására, valamint a fogyasztók és az élelmiszerrendszer összekapcsolására szolgáló új megoldások kidolgozásában van szerepe.

- Hogyan érinti a te országodat ez a kihívás?
- Milyen megoldások vannak erre a kihívásra?
- Milyen munkahelyek segíthetnek megoldani ezt a kihívást? (nézd meg az élelmiszeripari szakmák listáját, de online is végezhetsz némi kutatást)
- Melyik állás érdekelne téged és miért?

3. csoport

Kihívás: a globális élelmiszerlánc összetettsége

Az élelmiszerekkel és italokkal foglalkozó ágazat globális iparággá nőtt, ami számos előnnyel jár, beleértve a hozzáférést, a megfizethetőséget és az élelmiszerek széles választékát a piacon. Az egyre összetettebbé váló élelmiszer-ellátási láncok integritása azonban gyakran veszélybe kerül. Ennek oka, hogy az összetevők és termékek beszerzése és számos országon, illetve az ellátási lánc szereplőin keresztül történő szállítása a nyersanyagok, a feldolgozás és a kiskereskedelem tekintetében nehézségeket okoz a felügyelet számára, és növeli a család tevékenységek lehetőségeit.

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerrendszer előtt álló kihívások óriásiak. Ahol azonban kihívások vannak, ott lehetőségek is. Az ipar, a kormányzat, a tudományos élet és a fogyasztók mostani intézkedései befolyásolni fogják az élelmiszerrendszer integritását a jövő generációi számára. A tudománynak és a technológiának különösen a nem fenntartható élelmiszer-előállítási módszerek helyettesítésére, az élelmiszerek minőségének, biztonságának és eredetiségének biztosítására, valamint a fogyasztók és az élelmiszerrendszer összekapcsolására szolgáló új megoldások kidolgozásában van szerepe.

- Hogyan érinti a te országot ez a kihívás?
- Milyen megoldások vannak erre a kihívásra?
- Milyen munkahelyek segíthetnek megoldani ezt a kihívást? (nézd meg az élelmiszeripari szakmák listáját, de online is végezhetsz némi kutatást)
- Melyik állás érdekelne téged és miért?

4. csoport

Kihívás: élelmiszerfogyasztás

A túlfogyasztás és az élelmiszerpazarlás szükségtelenül nagy nyomást gyakorol az élelmiszerrendszerre. Körülbelül minden harmadik ember szenved a helytelen táplálkozás valamilyen formájától, azaz az alultápláltságtól (pazarlás, visszamaradottság és a normálisnál alacsonyabb testsúly), a mikrotápanyag-hiánytól, valamint a túlsúlytól, az elhízástól és az étrenddel összefüggő nem fertőző betegségektől (például szívbetegség, stroke, cukorbetegség és egyes daganatos betegségek). 2016-ban 1,9 milliárd felnőtt, 340 millió 5-19 éves gyermek és 41 millió 5 év alatti volt túlsúlyos vagy elhízott. Ugyanakkor 462 millió felnőtt volt alultáplált. Ezenkívül 1 milliárd ember szenved „rejtett éhezéstől”, ami azt jelenti, hogy elegendő kalóriát kapnak, de nem elegendő mikrotápanyagot (vitaminokat és ásványi anyagokat).

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerrendszer előtt álló kihívások óriásiak. Ahol azonban kihívások vannak, ott lehetőségek is. Az ipar, a kormányzat, a tudományos élet és a fogyasztók mostani intézkedései befolyásolni fogják az élelmiszerrendszer integritását a jövő generációi számára. A tudománynak és a technológiának különösen a nem fenntartható élelmiszer-előállítási módszerek helyettesítésére, az élelmiszerek minőségének, biztonságának és eredetiségének biztosítására, valamint a fogyasztók és az élelmiszerrendszer összekapcsolására szolgáló új megoldások kidolgozásában van szerepe.

- Hogyan érinti a te országot ez a kihívás?
 - Milyen megoldások vannak erre a kihívásra?
 - Milyen munkahelyek segíthetnek megoldani ezt a kihívást? (nézd meg az élelmiszeripari szakmák listáját, de online is végezhetsz némi kutatást)
 - Melyik állás érdekelne téged és miért?
-
- A decorative graphic in the bottom right corner consisting of several concentric, overlapping curved lines in shades of gray, resembling a stylized wave or a partial circle.

5. kihívás

Kihívás: éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás a XXI. század egyik legnagyobb kihívása. A légkör és az óceánok felmelegednek, a tengerszint emelkedik, az Északi-sarkvidék tengeri jege erősen csökken, és más, az éghajlattal kapcsolatos változások is nyilvánvalóak. Vitathatatlan, hogy a globális éghajlatváltozásnak az emberi népességre gyakorolt legalapvetőbb hatása az élelmiszertermelő rendszerre gyakorolt hatása. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) olyan jelentéseket készít és tesz közzé, amelyekben bemutatja a megfigyelt éghajlatváltozásra vonatkozó legújabb tudományos bizonyítékokat. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) nemrégiben kiadott jelentése nagy bizonyossággal állítja, hogy:

A szélsőséges éghajlati és időjárási jelenségek csökkenteni fogják az élelmiszertermelést, ami messzemenő hatással lesz a terményekre, az állatállományra és a halászatra, és megváltoztatja a növényi kártevők előfordulását. Ezek az élelmiszerrendszerre gyakorolt hatások várhatóan széles körűek lesznek, földrajzilag és időben változóak, és a társadalmi-gazdasági feltételek nagymértékben befolyásolják őket.

Ezek a hatások súlyosabbak a szegényebb országokban, és olyan élelmiszerválságokhoz vezetnek, mint az éhínség és az élelmezési szegénység. Ezen túlmenően az éghajlatváltozásra válaszul kezdeményezett védekezési intézkedések élelmiszerbiztonsági problémákat okozhatnak az éghajlatváltozás okozta problémák újszerűsége (pl. új kártevő fajok) és a gazdák számára ismeretlen kezelésük miatt. Az élelmiszerlánc miatt is fontos, hogy megértsük, az éghajlatváltozás hogyan befolyásolja a biztonságos élelmiszerellátást és az élelmiszerbiztonsági gyakorlatokat. Ezzel párhuzamosan az élelmiszertermelés nagymértékben hozzájárul az üvegházhatású gázok

kibocsátásához, ezért arra kell törekednünk, hogy olyan élelmiszereket állítsunk elő, amelyeknek alacsony a szénlábnyoma és a környezetre gyakorolt hatása.

Nyilvánvaló, hogy az élelmiszerrendszer előtt álló kihívások óriásiak. Ahol azonban kihívások vannak, ott lehetőségek is. Az ipar, a kormányzat, a tudományos élet és a fogyasztók mostani intézkedései befolyásolni fogják az élelmiszerrendszer integritását a jövő generációi számára. A tudománynak és a technológiának különösen a nem fenntartható élelmiszer-előállítási módszerek helyettesítésére, az élelmiszerek minőségének, biztonságának és eredetiségének biztosítására, valamint a fogyasztók és az élelmiszerrendszer összekapcsolására szolgáló új megoldások kidolgozásában van szerepe.

- Hogyan érinti a te országot ez a kihívás?
- Milyen megoldások vannak erre a kihívásra?
- Milyen munkahelyek segíthetnek megoldani ezt a kihívást? (nézd meg az élelmiszeripari szakmák listáját, de online is végezhetsz némi kutatást)
- Melyik állás érdekelne téged és miért?

